మెఱపు మెఱిసింది!

" ఆణ్ణి చూసి కళ్ళలో నిప్పులుపోసుకున్నావ్!" మల్లన్నకళ్లు చండ్రనిప్పులు కురుపిస్తున్నాయి.

రెడ్డి బుంగమీసాలమధ్య ఓ సన్నటి వెలుగురేఖ విరిసి మాయమైంది.

అవహేళన రెడ్డి ఆంతర్యాన్ని సూచించగా; ఆరని వేదన మల్లన్న హృదయాన్ని రంపపుకోత కోసింది. గుండె లోతుల్లోనుంచీ పగ వుప్పొంగింది. "నీ ఎదవ తేలివి తేటలు నాకాడనా? ఆ స్త్రీకోసం పెళ్ళాన్నే పొట్టనపెట్టుకున్న రాక్షస పోడివి; ఈపని నీది కాదంటే నమ్మేదెవరు? దెబ్బకుదెబ్బ తీస్తా చూసుకో! ఈ మల్లన్నమాట కోడెనాగు పగతో సమానం, జాగ్రత్త!"

చుట్ట కొసని గోటితో తుంచిపారేసి, చుట్టను పళ్ళ మధ్య బిగించి వెకిలిగా, వక్రంగా నవ్వేడు రెడ్డి. " అరచే కుక్కలు కరవ్వు మల్లన్నా! నిన్న పోలీసోళ్ళ దగ్గరేమైందో ఈ పరితాపం?"

రెడ్డి హేళనకు మల్లన్న శరీరం దహించుకు పోయింది; బాధతో నరాలు మూలిగినై; కోపంతో కళ్ళు ఎరుపెక్కినై. ఆవేశంతో పెదవులు వణికినై. బాధ, ఆవేశం, కోపం, పగ-అన్నీ ఘనీభవించి మాటల రూపంలో బయటపడినై. 'కరవ్వ కఱవ్వ! ఆ ధైర్యంతోనే వుండు, మల్లన్న తడాఖా తెలిపోతుంది. పట్నంలో ముండకాడికి పోయి తిరిగొచ్చే ఏలకి నీ గుండెల్లో కనుకు తీస్తాను. కాసుకో!'

రెడ్డి వికటహాసం మల్లన్నను గుడిసెదాకా తరుముకొచ్చి తుక్కు మంచంలో కూలద్రోసింది.

ఆకాశంలో మేఘాలు ఏదో గమ్యానికి చేరేవేళ మించి పోతున్నట్లు పరుగెత్తుతున్నాయి.

మల్లన్న కళ్ళలో గోపాలం రూపం మెదలింది.

గోపాలం ? — ఇక లేడు.

మహాపర్వత భారానికి హృదయం గీ పెట్టింది. కళ్ళు రెండూ రెండు తటాకాలుకాగా, అణగారి పోతున్న గుండెను ఊర్పుతో విస్తృతం చేసేడు. కన్నకొడుకు గతకాలపు కథలు ఒక్కొక్కటిగా ముసురుకోసాగాయి.

'దున్నల్ని తోలుకుపోయి చెఱువులో కడుక్కురారా' అంటే; 'నేను బడికెల్లి సదువుకుంటానే' అని అమాయకపు ముఖం పెట్టిన గోపాలం! —

"సదివిందిసాలుగాని, ఎల్లి నిమ్మతోటకి ఏతా మేస్తా ఉండు' అంటే; 'కాదయ్యా, పట్నంపోయి పైక్లాసులో చేరతాను. నీకెందుకు? రోజూ ఈడనుంచే మూడుమైళ్ళు నడిచి

పోయొస్తూంటాగా' అని తనని ఒప్పించి హైస్కూల్లో చేరి ఎస్సెల్సీ ప్యాసైన గోపాలం !

నాలుగేళ్ళలో పల్లెలో ఆబాలగోపాలానికీ తలలో నాలుకయిపోయి, పాతికేళ్ళు నిండకుండా ప్రెసిడెంటుగిరీ పొందిన గోపాలం!—

"ఎంతమంది ఎట్టా ఏడ్చినా ఎలక్షన్‌లో గెలిచానయ్యా" అనివచ్చి తనకాళ్ళకు దణ్ణం పెట్టిన గోపాలాన్ని చూసి తను కొండెక్కినంత సంబరం పొందేడు. ఏం లాభం? ఏడాది తిరక్కుండానే ఆడి బ్రతుకు తెల్లారిపోయింది తనఆశల దీపం నిజంగానే కొండెక్కి పోయింది. గోపాలంకసలు జనంవత్తాసెక్కువవుతున్న కాడనుంచీ ఏడుపుగానే వుంది—ఆయెదవ నాయాలు రెడ్డికీ, ఆడిముఠాకీ. ఆనాటికానాడు—లచ్చిగాడి గట్టుతగాదారోజున—గోపాలాన్ని బరిసెతో పొడిపించాలని ప్లానేయలా రెడ్డి? రాముడుకి లచ్మనుడిలా గోపాలానికి నారిగాడు అండగా వుండబట్టి ఆ గండం గడిచింది. లేకపోతే ఆరోజునే గోపాలాన్ని మింగేసేవాడు రెడ్డి.

'హు....రెడ్డి ! వాడిసంగతి – యియ్యాల్టితో తేల్చేయాలి అఱిచే కుక్కలు కఱవ్వా!'

మల్లన్న పళ్ళు పటపట లాడిస్నై.

కరుస్తయ్యో లేదో అనుబవం సేసి సూపుతా. ఎదవన్నర ఎదవకి తనసంగతేం తెలుసు?ఏందో బండి తోలుకు బతికే మల్లన్నే గందా అనుకుంటున్నాడు— గుండెలు దీసిన రౌడీ యదవనే నేను అనే యిసయం ఆడికి తెలవదు.

కాడీమెదవని అనుకునేసరికి ఛాతీ పెరిగింది మల్లన్నకు. శరీరంలో ఏదో కొత్తశక్తి ప్రవేశించింది. మంచంమీద నుంచి లేచి కూర్చున్నాడు. కుడిచేత్తో కళ్ళు తుడుచుకుని చుట్టూచూశాడు.

అప్పటికప్పుడే పొద్దువాటారింది. ఆకాశంనిండా నల్లటిమేఘాలు దట్టంగా క్రమ్ముకొస్తున్నాయి. పక్షి ఒకటి ఏదో ఎర్రటి పండును కరచుకొని ఉత్తర దిశగా ఎగురుతూ పోతున్నది. మల్లన్న పడుకున్న మంచానికి ప్రక్కగావున్న మునగచెట్టు మీద కాకి అదేపనిగా అరుస్తున్నది

'నీకేం పొయ్యేకాల మొచ్చిందే అట్టా అరుస్తుండావ్' అని విసుక్కుని గుడిసెలోకి దృష్టి సారించేడు.

రత్తి పొయ్యిలో తలదూర్చి నిప్పును వూదుతున్నది. అరచేతులు రెండూ నుదుటి కానించుకుని గొంతుకూర్చున్నాడు నారాయణ.

మల్లన్న మంచంమీదనుంచీ లేచాడు. నెమ్మదిగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ గుడిసెలోకి వచ్చాడు.

రత్తి ప్రక్కకువచ్చి నుంచున్న తండ్రినితలెత్తిచూసేడు నారాయణ. మల్లన్న గూట్లోవున్న ముంత అందుకుంటూ వుండగా ఆ అలికిడికి ఇటుతిరిగింది రత్తి.

“ఏడకిపోతావయ్యా, డబ్బులు తీసుకుంటున్నావ్ ? పొద్దుగూకింది”

రత్తి మాటల్లో ధ్వనించిన భయాన్ని నారాయణ మాత్రం గమనించగలిగేడు.

"నాకియ్యాల కూడః సొక్కుడుగానీ మీరిద్దరూ తినండి" అంటూ ముంతను గూట్లోపెట్టేసి అవతలికినడిచేడు మల్లన్న. గుడిసెబయటకు వెళ్తున్న తండ్రివైపు అదోలాచూసి, చూపులు మరల్చుకున్నాడు నారాయణ. మల్లన్న పెద్దపెద్ద అడుగులువేస్తూ వెళ్ళిపోయాడు. నారాయణ లేచి విసురుగా, చిరాగ్గా అటూయిటూ తిరుగుతూ, "అయ్యకివ్వాళ దయ్యం పట్టింది" అని తనలోతాను అనుకుంటున్నట్లు గొణుక్కున్నాడు.

అన్నం వారుస్తున్న రత్తి అన్నవైపు సాలోచనగా చూసింది. కాని, నారాయణ ఏమీ మాట్లాడలేదు.

*　　*　　*

శరీరానికి చీకటికాటుక పులుముకుని కాలపురుషుని తనకౌగిలిలో బంధించింది నిశాదేవి. ఆకాశంలో చుక్కలు మినుకుతున్నాయి. తూర్పునుంచీ దట్టమైనమేఘాలు చుక్కల నిక్కు నణచటానికి తరుముకొస్తున్నాయి.

మాలపల్లె గుడిసెలో ఎక్కడో పసిపిల్ల గీపెట్టి రోదిస్తున్నది. కాలువగట్టుమీది బొమ్మజెముళ్ళలో కీచురాళ్ళు రొదచేస్తున్నాయి. ప్రక్కనున్న స్మశానంలోనుంచీ నక్క వొకటి వికృతంగా అరుస్తూ పరిగెత్తుకుపోయింది.

మల్లన్న తను చేస్తున్నపనిని ఆపి, కాళ్ళు క్రిందకువేసి వంతెనమీద కూర్చున్నాడు. కుడిచేతి బొటనవ్రేలితో సన్నగా కత్తిమీద స్పృశించాడు.

"మా మాంఫీ పదునెక్కింది. ఒక్క ఏటు!- స.... ఫ....ఆ" — నాటుసారా త్రేపులో తేలిపోయింది మాట. తూలి కిందపడబోయి తమాయించుకుని వంతెన దిగేడు.

అడుగు ముందుకుపడేసరికి, ఉత్సాహం మూడు అడుగులు ముందుకు నెట్టింది, 'మాణిక్యం, మాంచి ఘాటు సరుకేసిందియ్యాల. మజాగావుందిలే. రెడ్డితల నరికితే యింకా మజాగావుంటుంది!- లేకపోతే, 'పోలీసోళ్ళకాడ ఏమైందీ ప్రతాపం?' అంటాడా? ఎదవసచ్చినోడు! డబ్బెదజల్లి కేసు మాఫీ సేయించామనుగందా అని గర్వం. ఆడిగర్వం, ఆడిబతుకు యియ్యాల్టితో సరి! అరటిసెట్టులాంటి గోపాలాన్ని పొట్టనపెట్టుకుంటాడా?

"పేణానికి పేణం"-

"అంతే. దెబ్బకుదెబ్బ!"-

ప్రతీకార వాంఛ ఆవిర్లు గ్రక్కింది. పెదవులు అదురుతున్నాయి; అడుగులు తడబడుతున్నాయి, మనిషి మత్తులో జోగుతున్నాడు. భూమికి ఆరంగుళాల పైన నాట్యం చేస్తున్నట్లుంది మల్లన్నకు.

కళ్ళు నులుముకుని చుట్టూచూసేడు.

బాటకు ఒకప్రక్కగా వంక తాటిచెట్ల తోపు. రెండవ వైపు వెలుగు చీకట్లను వేరుచేస్తున్న రైల్వే లైను. ఎదురుగా చీకటిచేస్తున్న పాపాలకు సాక్ష్యాలు తుమ్మలు! రైలు కట్టకావల ఫ్యాక్టరీ మోత. మినుకు మినుకు మంటున్న టౌన్ దీపాలు!

కాలు సాగింది. సాగుతున్న మల్లన్న కాలికి ఏదో మెత్తగా తగిలింది. వంగి చేత్తో పైకి తీసి చూసేడు.

చించిన తెల్లటి గుడ్డ పీలిక!

గుండెల్లో దుఃఖాన్ని స్మృతి బయటకు దేవింది. అప్రయత్నంగా కింద కూలబడిపోయేడు మల్లన్న.

"అవును, ఇక్కడే! ఇక్కడే నాబాబును పొట్టన పెట్టుకున్నారు" — కైపుతో కెంపులైన కళ్ళలో కడుపు తీపి సుళ్ళు తిరిగింది.

—— కాలానికి వేసిన కళ్ళెం నిలువలేదు.

మల్లన్న లేచేడు. పరపర లాడిన్నై పళ్ళు! బిగపడి పోయిన్నై పిడికిళ్ళు! ముందుకు చూసిన్నై కళ్ళు!!

గమ్యం ఒక్కటే అయినా—ధ్యేయం, సాధనలాగా చీలిపోయినాయి కాలిబాట, బళ్ళదారి!

'రెడ్డి చావుకుకూడా యిదే సరయినచోటు' — మల్లన్న గొణుక్కున్నాడు. 'ఆడుసేసిన, సేస్తున్న ఘోరాలకి ఇయ్యాల్టితో సరి.'

— తుమ్మ మొద్దులో దిగపడి పోయింది కత్తి. ఎడంచేయి చెట్టుకు వూతగా పెట్టి బళ్ళదారివేపు చూపులు నిగిడ్చేడు. నీరవ నిశ్శబ్దంలో తన ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలను తనే వినగలుగుతున్నాడు.

క్షణాలు గడుస్తున్నాయి.

దూరంగా చిరుగంటలు గలగల లాడిన్నై. మల్లన్న ముఖంలో ఆతృత తొంగి చూసింది. కత్తిని లాగి చేత్తో

పట్టుకుని, చెవులు రిక్కించి బళ్ళదారి వెంట చీకట్లోకి చూస్తూ నిలబడ్డాడు.

గంటల శబ్దం దగ్గర పడుతోంది. మల్లన్న పగ తారాస్థాయి నందు కుంటోంది.

ఉన్నట్లుండి తీవ్రమైన గాలి కొట్టింది. గాలికి సుళ్ళు తిరిగి లేచిన దుమ్ము మల్లన్న మొహానికి కొట్టు కుంది. తుమ్మపూలు, ఆకులు నెత్తిమీద రాలాయి.

'ఛా....ఛా.... వానొచ్చేట్టుంది' —విసుక్కుని ఎడమ చేత్తో తలను, ముఖాన్ని తుడుచుకున్నాడు. గంటలమోత ఎక్కువ అయింది. ఎడ్ల అదలింపు శబ్దం, ఎద్దు పరిగెడుతున్న సవ్వడీ వినిపించ సాగేయి. మల్లన్న కర్తవ్య నిర్వహణకు ఆయత్త మైనాడు. తుమ్మచెట్టు ప్రక్కన నక్కటానికి ఒక్కడుగు వెనక్కి వేసేడు.

ఆకాశంలో ఉరుము ఉరిమింది. ఎక్కడో పిడుగు పడ్డ ఫెళఫెళా రావం.

గుండెలు చిక్కబట్టుకుని కాలు కదల్చేడు. కుడి కాలిప్రక్కగా ఆకులు గలగల లాడినై. సఱ్రున దూసుకు పోతోంది నాగు! ఉలిక్కిపడి ప్రక్కకు తప్పుకున్నాడు.

బండి రాక దగ్గర పడింది. పొంచిపొంచి చూస్తూ కత్తిని పైకెత్తి నిలబడ్డాడు.

— తుమ్మచెట్టు ప్రక్కకొచ్చింది బండి. నొగలో వెనక్కి వాలివున్న వ్యక్తి నిద్రమత్తుతో జోగుతున్నాడు.

'రంగా యల్లే వుందే?' — మనసులోనే మాట్లాడుకున్నాడు.

బండి ముందుకు కదిలింది. మల్లన్న బండి వెనక్కా నడిచాడు.

ఒకటి! రెండు!! మూడు!!!—అనుసరించాడు. మూడడుగులు వేసేసరికి బండిలో దుప్పటి కప్పుకుని నిద్ర పోతున్న శత్రువు కనిపించాడు.

పళ్ళు బిగపడినై, కాలు ముందుకురికింది. ఒకేఒక అంగ!

ఒక్కటే ఒక్కపోటు! —
కోటి పిడుగులు నేల కూలేయి.

రెండంగల్లో తుమ్మ చెట్టు ఆశ్రియ మిచ్చింది. ఊపిరి పీల్చుకుని చేతులు విదిలించు కున్నాడు.

'ఊరి పీడొదిలింది'— పగ చల్లారినహృదయం పైకి పలికింది.

క్షణాలు గడచినై. మల్లన్న కాలిబాటలో తన గమ్యానికి బయల్దేరటానికి ప్రక్కకు తిరిగేడు. ఆశ్చర్యం!

—ఆరడుగుల దూరంలో రెండు ఆకారాలు! మనస్సు పోల్చుకోవాలని ప్రియత్నించింది: ఆకారాలు దగ్గఱ కొచ్చినై. కళ్ళు మోసం చేయలేదు. మల్లన్న నిర్వీణ్ణుడై పోయేడు. ఇద్దరిలో ఒకడు బళ్ళదారివెంట గ్రామంకేసి వెళ్ళి పోతున్నాడు. రెండవ అతను మల్లన్నకు దగ్గఱగావచ్చేడు.

మల్లన్నకు మాటలు కరువైనై! మెదడుకు పట్టిన మత్తు, కళ్ళకుకప్పిన మైకం దిగిపోయినై!— జరిగిందీ, జరుగు

తున్నదీ కలో, నిజమో తెలియని అచేతనావస్థలో వూగి పోయాడు.

"పదయ్యా. ఇంటికిపోదాం."—

మల్లన్న నిలువు గ్రుడ్లేసి చూస్తూ వుండిపోయాడు.

"అవునయ్యా. నిన్ను నేను రక్షించుకొన్నాను." మల్లన్న చేతిని తనచేతిలోకి తీసుకుని అడుగు ముందుకు వేశాడు.

ఆ కుదుపుకు బహిఃప్రపంచంలో పడ్డాడు మల్లన్న. తను చేయాలనుకున్న, చేశాననుకున్న పనేమిటో. అదేగనక జరిగివుంటే కలిగే పరిణామాలూ కళ్ళకు కట్టినై.

"పోలీసులు, చేతులకు బేడీలు !— ఘోడు ఘోడున ఏడుస్తున్న రత్తి, నారిగాడు!— బుంగమీసాలు దువ్వుకుంటున్న రెడ్డిప్రాణం మునసబు!— విచారణ!— ఉరిశిక్ష!— అబ్బ"—

ఆ భయంకరదృశ్యాన్ని చూడలేక తల విదిలించుకున్నాడు. గుండె మహోధృతంగా కొట్టుకుంది. పొడారిన పెదవులు తడుపుకున్నాడు. "నారిగా.... అయితేనువ్వు...." —వేయి సందేహాలు, లక్షప్రశ్నలు మల్లన్నకళ్ళల్లో గూడు కట్టుకున్నై.

"నేను ప్రొద్దుట్నుంచీ చూస్తూనేవున్నా నీ యవ్వారం, అన్న పోనేపోయాడు; నే నడుకోలేక పోయాను. నువ్వూ కాకుండాపోతావని జాగ్రత్తపడ్డా."

మల్లన్న గుండెల్లో ఏదో గురగురలాడింది, తల క్రిందికి వంచుకున్నాడు. వినపడీ వినపడనట్లు అన్నాడు, "నా ఆలోచనంతా సెడింది."

"పోనీ అయ్యా, అన్న ప్రాణానికి రెడ్డిప్రాణం తీసుకోంగానే పోయిన అన్న మళ్లీ తిరిగొస్తాడా? ఎవరి పాపానికి ఆళ్లు పోతారు! ఎంతమంది రాక్షసపోళ్ళు బ్రితకటంలే దీ భూమ్మీద. ఆణ్ణీ బతకనీ.'

మల్లన్న తలెత్తి కొడుకు కళ్ళల్లోకి విస్తుపోయి చూసేడు.

కళ్ళలో అనంతమైన సంతృప్తిని నింపుకుని మళ్ళీ అన్నాడు, నారాయణ, "అవునయ్యా.... ఆయన్నీ బ్రితకనీ."

ఆకాశంలో మెఱుపు మెఱిసింది. మల్లన్న హృదయాకాశంలోనూ మెఱుపు మెఱిసింది!

మెఱిసిన మెఱుపులో బంగరుబాట గోచరించింది. *